

Sygnatura akt I C 346/18

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Puławach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Asesor Sądowy Elżbieta Wojciechowska

Protokolant: Sekretarz Sądowy Katarzyna Wiejak

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2019 roku w Puławach

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w G.

przeciwko P. O.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. oddala wniosek powoda (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w G. o zasądzenie od pozwanego P. O. zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt I C 346/18

UZASADNIENIE

W dniu 15 czerwca 2018 roku powód E. D. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. wniósł pozew do Sądu Rejonowego w Puławach przeciwko P. O. o zapłatę kwoty 6772,44 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód żądał zasądzenia od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym opłaty sądowej w kwocie 250 zł, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł i zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że wierzytelność dochodzona pozwem powstała w wyniku zawarcia przez pozwanego z (...) Bank S.A. we W., obecnie (...) Bank (...) S.A. w dniu 7 sierpnia 2009 roku umowy pożyczki o numerze (...). Pozwany nie wywiązał się z warunków umowy określającej precyzyjnie zasady zwrotu pożyczonej kwoty. Umowa została wypowiedziana z uwagi na nie dokonywanie spłat pożyczki i z dniem 20 czerwca 2011 roku kwota pożyczki stała się wymagalna. W dniu 29 września 2014 roku wierzyciel pierwotny dokonał przelewu wierzytelności na rzecz powoda. Powód zawiadomił o dokonanej cesji pozwanego. Powód wskazał, że na wartość wierzytelności na dzień 8 czerwca 2018 roku składa się kwota 2412,18 zł – jako suma niespłaconego kapitału udzielonej pożyczki, kwota 545, 17 zł jako suma odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych od dnia cesji wierzytelności do dnia sporządzenia pozwu i kwota 3814,99 zł suma odsetek umownych naliczonych przez wierzyciela pierwotnego od przeterminowanych rat kapitałowych w trakcie obowiązywania umowy pożyczki. Powód twierdził, że podjął próbę pozasądowego rozwiązania sporu poprzez wezwanie pozwanego do zapłaty, jednakże pozwany w zakreślonym terminie nie wypowiedział się co do zamiaru pozasądowego rozwiązania sporu (pозew k. 4-5).

W piśmie procesowym z dnia 13 lipca 2018 roku powód wskazał, że pozwany na podstawie umowy pożyczki zobowiązał się do zapłaty kwoty 6854,17 zł tytułem całkowitej kwoty pożyczki na podstawie § 1 pkt. 7 a umowy, całkowitego kosztu kredytu na który składają się prowizja za udzielenie pożyczki gotówkowej w kwocie 97,05 zł (§ 1 pkt. 2c umowy), odsetek umownych w kwocie 2265,83 zł (§ 1 pkt. 2b umowy). Spłata miała nastąpić w 48 miesięcznych

ratach płatnych po 190 zł do 20-go dnia każdego miesiąca począwszy od 20 września 2009 roku. Zgodnie z treścią umowy za okres opóźnienia w spłacie raty kredytu bądź jej części bank miał prawo naliczać odsetki od zadłużenia przeterminowanego w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP. Pozwany wyraził zgodę na dokonywanie działań windykacyjnych w przypadku nieterminowanej spłaty kredytu oraz poniesienie kosztów związanych z w/w działaniami. Pozwany uregulował część należności dokonując wpłat na kwotę 5744,88 zł w okresie od dnia 7 września 2009 roku do dnia 17 lutego 2015 roku. Zadłużenie na dzień 25 stycznia 2012 roku, w którym wystawiono bankowy tytuł egzekucyjny składało się zgodnie z (...) z: niespłaconego kapitału w kwocie 5762,16 zł, odsetek za okres do dnia 25 stycznia 2012 roku w kwocie 1770,61 zł, opłat i prowizji w kwocie 191 zł. Powód wskazał również, że pozwanego zgodnie z bankowym tytułem egzekucyjnym obciążają dalsze odsetki obliczone od kwoty 7152,88 zł wg. zmiennej stopy procentowej dla odsetek maksymalnych. Łączna wartość wierzytelności na dzień przygotowania pozwu wynosi zaś 6772,44 zł. Powód wskazał, że skapitalizowana kwota 545,27 zł tytułem odsetek, której domaga się powód, jest niższa niż należne powodowi odsetki ustawowe oraz odsetki ustawowe za opóźnienie naliczona od dnia 29 września 2014 roku tj. od daty wymagalności całego roszczenia do dnia 8 czerwca 2018 roku tj. do dnia sporządzenia pozwu, które łącznie wynoszą 681,62 zł w tym 72,17 zł za okres od dnia 30 września 2014 roku do 22 grudnia 2014 roku wg. 13 % stawki procentowej, 197,73 zł w okresie od 23 grudnia 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku wg. 8 % stawki procesowej i 411,72 zł w okresie od 1 stycznia 2016 roku do dnia 8 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty (pismo k. 27-30).

W dniu 19 grudnia 2018 roku powód wskazał, powołując się na wyrok wraz z uzasadnieniem Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2016 roku w sprawie II CSK 522/15, że w przypadku wątpliwości, co do ustalenia daty wymagalności roszczenia, należy uznać, że wymagalność roszczenia powinna istnieć najpóźniej w chwili wystawienia (...). Powołując się na powyższe powód podał, że w niniejszej sprawie (...) wystawiono w dniu 25 stycznia 2012 roku (pismo k. 51-53).

Pozwany prawidłowo wezwany na termin rozprawy nie stawił się. Nie zajął również pisemnie stanowiska w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

W dniu 7 sierpnia 2009 roku (...) Bank S.A. zawarł umowę pożyczki gotówkowej nr (...) z P. O.. Na mocy umowy Bank udzielił P. O. pożyczki w kwocie 6854,17 zł. P. O. zobowiązał się zwrócić kwotę udzielonej pożyczki oraz ponieść całkowity koszt pożyczki na który składały się: prowizja od udzielenia pożyczki gotówkowej w kwocie 97,05 zł, odsetki umowne w kwocie 2265,83 zł i opłata za ochronę ubezpieczeniową w kwocie 1645 zł. Spłata miała nastąpić w 48 miesięcznych ratach płatnych po 190 zł do 20-go dnia każdego miesiąca począwszy od 20 września 2009 roku. Strony zastrzegły w umowie, że od zadłużenia przeterminowanego bank będzie pobierał odsetki karne w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP. P. O. wyraził zgodę na dokonywanie działań windykacyjnych w przypadku nieterminowej spłaty kredytu, w tym również na poniesienie kosztów związanych z wyżej wymienionymi działaniami (okoliczność niezaprzeczona).

P. O. uregulował jedynie część należności. Bank wypowiedział umowę i w dniu 25 stycznia 2012 roku (...) Bank (...) S.A., który jest następcą prawnym (...) Bank S.A. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, w którym wskazał, że na dzień jego wystawienia zobowiązanie P. O. wynosi w sumie 7723,77 zł w tym: należność główna w kwocie 5762,16 zł, odsetki za okres od dnia 7 sierpnia 2009 roku do dnia wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego w kwocie 1770,61 zł, należne koszty, opłaty i prowizje w kwocie 191 zł oraz dalsze odsetki, które obciążają P. O. od dnia następującego po wystawieniu bankowego tytułu egzekucyjnego do dnia zapłaty obliczone od kwoty 57562,16 zł naliczane wg. zmiennej stopy procentowej odsetek maksymalnych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego (okoliczność niezaprzeczona).

Po wystawieniu bankowego tytułu egzekucyjnego P. O. częściowo uregulował zadłużenie. Po uwzględnieniu jego wszystkich wpłat na łączną kwotę 5744,88 zł na dzień 8 czerwca 2018 roku zaległość P. O. składała się z sumy kwot: 2412,18 zł niespłaconego kapitału, 3814,99 zł odsetek umownych naliczonych przez wierzyciela pierwotnego od przeterminowanych rat, kwota 269,90 zł odsetek ustawowych od dnia 30 września 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku (w tym 72,17 zł odsetek za okres od 30 września 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku wg. 13 % stawki procentowej i 197,73 zł odsetek za okres od dnia 23 grudnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku wg. 8 % stawki

procentowej) i 411,75 zł odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 8 czerwca 2018 roku obliczone wg. 7 % stawki procentowej w skali roku (okoliczność niezaprzeczona).

(...) Bank (...) S.A. przelał na rzecz E. D. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. wierzytelność, która przysługiwała mu względem P. O. z tytułu umowy (...). O dokonaniu przelewu wierzytelności ich nabywca zawiadomił P. O. i wezwał do zapłaty. Wezwanie to pozostało bezskuteczne (okoliczność niezaprzeczona).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Pozwany, mimo wezwania nie stawiał się na rozprawę, nie złożył wniosku o rozpatrzenie sprawy pod jego nieobecność i nie zajął w sprawie stanowiska. Zgodnie z art. 339 § 1 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W rozpoznawanej sprawie zaszły warunki do wydania wyroku zaocznego.

Według § 2 art. 339 k.p.c. brak udziału pozwanego w posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę, pozwala przyjąć za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych, gdy zostały mu doręczone przed rozprawą odpisy pism powoda (pozwu i pism przygotowawczych), zawierające twierdzenia o okolicznościach faktycznych, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Wprowadzone przez ten przepis swoiste domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy nie zwalnia powoda z obowiązku przytaczania twierdzeń o okolicznościach faktycznych, a Sądu od dokonania prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach, z punktu widzenia prawa materialnego.

W ocenie Sądu ustalony w oparciu o twierdzenia powoda stan faktyczny wskazuje na to, że roszczenie powoda się przedawniło. Do umowy pożyczki stosuje się ogólne terminy przedawnienia określone w art. 118 k.c. Przepis ten uległ nowelizacji po zawarciu umowy pożyczki. W dacie zawarcia umowy pożyczki art. 118 k.c. stanowił, że jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Treść art. 118 k.c. w obecnym brzmieniu została ustalona ustawą zmieniającą z 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1104), która to nowelizacja weszła w życie w dniu 9 lipca 2018 roku. Nowelizacja skróciła 10 letni termin przedawnienia do lat 6. Nie uległ natomiast zmianie termin przedawnienia roszczeń okresowych oraz związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Pożyczkodawca zawarł umowę w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, pozwany zaś miał status konsumenta w dniu zawarcia umowy – tym samym zastosowanie ma 3 letni termin przedawnienia, którego długość nie uległa zmianie w wyniku nowelizacji. Stosownie do treści art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Twierdzenia powoda odnośnie terminu wymagalności roszczenia nie były konsekwentne. Powód w pozwie wskazał, że roszczenie jest wymagalne od 20 czerwca 2011 roku (k.5), zaś w piśmie z dnia 19 grudnia 2018 roku (data nadania pocztowego) wskazał, że roszczenie jest wymagalne najpóźniej w chwili wystawienia (...), czyli w niniejszym przypadku w dniu 25 stycznia 2012 roku (k. 51). Pozwany zobowiązał się do spłaty pożyczki w miesięcznych ratach płatnych do 20 – go dnia każdego miesiąca. Poszczególne raty osiągały wymagalność odrębnie, każda w dniu następującym po terminie płatności. Powód zatem nieprawidłowo wskazał, że całe roszczenie stało się wymagalne w jednym dniu. Po upływie terminu wypowiedzenia umowy staje się wymagalna całość roszczenia w tym sensie, że dotychczas niewymagalna niespłacona część kapitału również uzyskuje cechę wymagalności. Natomiast raty, których termin płatności przypadł na okres przed upływem okresu wypowiedzenia stały się wymagalne już wcześniej i od daty uzyskania wymagalności rozpoczął bieg ich terminu przedawnienia. Mimo, że powód nie prawidłowo i niekonsekwentnie wskazał na datę wymagalności roszczenia Sąd uznał, iż nie miało to znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż nawet przy przyjęciu późniejszych z dat wymagalności wskazanych przez powoda roszczenie przedawniło się przed wniesieniem pozwu. Zgodzić się bowiem należy z powodem, że w przypadku wymagalności roszczenia powinna być istnieć najpóźniej w chwili wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego. W rozpoznawanej sprawie, (...) został wystawiony w dniu 25 stycznia 2012 roku, wobec czego całe roszczenie przedawniło się najpóźniej w dniu

25 stycznia 2015 roku. Powód nie przedstawił żadnych twierdzeń wskazujących na to, by termin przedawnienia uległ przerwaniu czy też zawieszeniu. Dokonanie wpłat przez pozwanego po dacie wystawienia (...) w ocenie Sądu świadczy o uznaniu roszczenia tylko w uiszczonej części nie wpływając na termin przedawnienia w spornej części. Powód nie przedstawił żadnych dowodów ani twierdzeń wskazujących na to, że pozwany uznał roszczenie ponad kwoty przez siebie wpłacane.

Nie ma też znaczenia czy pierwotny wierzyciel uzyskał postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności na wystawiony przez siebie bankowy tytuł egzekucyjny. Nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania klauzulowego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku (Dz. U. z 2015 r. poz. 128) Prawo bankowe, który został uchylony art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 25 września 2015 roku o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1854) na podstawie ksiąg banków lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych banki mogły wystawiać bankowe tytuły egzekucyjne. Również uchylony art. 97 ust. 1 prawa bankowego przewidywał, że bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia.

Z powyższych przepisów wynika, że banki posiadały szczególne ustawowe uprawnienie do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych i po nadaniu klauzuli wykonalności wszczęcia na ich podstawie postępowania egzekucyjnego. Wyjątkowość tego uprzywilejowania podkreślił Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 14 kwietnia 2015 roku P 45/12 i uznał te unormowania za niezgodne z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa. Jak słusznie zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 9 czerwca 2017 roku III CZP 17/17 orzeczenie to stanowi silny argument za ujmowaniem wszystkich skutków (...) w wąskich granicach. Cesjonariusz, który samodzielnie nie posiada uprawnienia do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego nie mógł kontynuować egzekucji wszczętej przez bank ani żądać nadania klauzuli wykonalności na następcę. Nabywca wierzytelności nie będący bankiem jak w rozpoznawanym wypadku musi w celu dochodzenia roszczenia uzyskać nowy tytuł wykonawczy. Z uwagi na wyjątkowy charakter bankowego tytułu egzekucyjnego art. 96-97 prawa bankowego należy uznać je za *lex specialis* w stosunku do art. 509 § 2 k.c., który wskazuje, że wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa. Powód jako cesjonariusz niebędący bankiem nie może skorzystać z skutków prawnych uprzywilejowanego trybu egzekwowania roszczenia na podstawie art. 96 – 98 ustawy prawo bankowe, w brzmieniu obowiązującym do dnia 27 listopada 2015 roku, w tym z przerwy biegu przedawnienia spowodowanej złożeniem wniosku o nadanie klauzuli wykonalności (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 9 czerwca 2017 roku III CZP 17/17 Legalis numer 1604399). W sytuacji powoda nadanie klauzuli wykonalności na rzecz jego poprzednika prawnego nie jest czynnością zmierzającą do wyegzekwowania roszczenia ani konieczną czynnością do dochodzenia roszczenia, zatem nie prowadzi do przerwy biegu terminu przedawnienia. W świetle powyższych uwag uznać należy, że termin przedawnienia w relacjach powoda z pozwanym nie został przerwany i ubiegł najpóźniej w dniu 25 stycznia 2015 roku.

Zgodnie z art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne. § 3 stanowi zaś, że po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. W ocenie Sądu nie zachodzi wyjątkowy wypadek wskazujący na konieczność nieuwzględnienia upływu terminu przedawnienia. Termin przedawnienia wynosił 3 lata, zaś powód wniósł powództwo po upływie ponad 6 lat od dnia wystawienia (...), kiedy to roszczenie było już wymagalne. 3 letni termin przedawnienia to ogólny termin przedawnienia, który nie jest rażąco krótki. Powód zajmuje się masowym nabywaniem wierzytelności i ich windykowaniem oraz dochodzeniem przed sądem. Z pewnością ma świadomość, iż nabycie przedawnionej wierzytelności może wiązać się z niemożnością jej przymusowej egzekucji. Powód wzywany do wykazania daty wymagalności roszczenia już po nowelizacji kodeksu

cywilnego nakazującej badanie przedawnienia z urzędu nie wskazywał na żadne okoliczności, które prowadziłyby do uznania, że przedawnienie nie nastąpiło, bądź że zachodzą wyjątkowe okoliczności w rozumieniu art. 117¹ k.c. Pozwany nie składał zapewnień, że uznaje całe powództwo. Mając na uwadze, że termin przedawnienia ubiegł, pozwany jest konsumentem, który nie zrzekł się zarzutu przedawnienia Sąd na podstawie art. 117 § 2 i 3 i art. 118 k.c. oddalił powództwo w całości.

Koszty niniejszego postępowania poniósł wyłącznie powód. Stosownie do treści art. 98 § 1 k.p.c. za koszty postępowania jest odpowiedzialna strona przegrywająca postępowanie. Mając na uwadze, że powód w całości przegrał sprawę brak jest podstaw do uwzględnienia jego żądania zwrotu kosztów od pozwanego, wobec czego wniosek ten został oddalony w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c.

Sygn. akt I C 346/18

ZARZĄDZENIE

odpis uzasadnienia doręczyć pełnomocnikowi powoda.

P., dnia 18 kwietnia 2019 roku Asesor Sądowy Elżbieta Wojciechowska